

2013/4284 TEKNİK DÜZENLEMELER REJİMİ KARARI
(22.02.2013 T. 28567 R.G.)

Karar Sayısı : 2013/4284

Ekli "Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı"nın yürürlüğe konulması; Ekonomi Bakanlığının 20/12/2012 tarihli ve 86802 sayılı yazısı üzerine, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Kanunun 5 inci, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Kanunun 55 inci, 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanunun 3 üncü maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 28/1/2013 tarihinde kararlaştırılmıştır.

TEKNİK DÜZENLEMELER REJİMİ KARARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Yetki

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kararın amacı; dış ticarete konu ürünlerin teknik düzenlemelere uygun ve güvenli olmasını temin etmek; bu çerçevede ilgili teknik mevzuatın dış ticarete uyarlanması, uygulanması, ithalatta ve ihracatta denetim yapılması veya yaptırılması, denetim yapacak kuruluşların tespiti ile teknik düzenlemesine uygun ve güvenli olmayan ürünlerin ithalat ve ihracatının önlenmesine dair usul ve esasları belirlemek; dış ticarete teknik engellerin önlenmesine yönelik çalışmalar yapmak; teknik düzenlemeler, ürün güvenliği ve denetime dair mevzuat, politika ve uygulamaları koordine etmek ve uluslararası yükümlülüklerle uygunluğunu sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Karar; dış ticarete konu ürünlerin tabi olacağı teknik düzenlemeleri, yapılacak denetimleri, denetim yapacak kuruluşları, yetkili kuruluşların bu çerçevedeki yetki ve sorumluluklarını, ithalatçıların ve ihracatçıların sorumluluklarını, alınacak önlemleri, uygulanacak müeyyideleri ve ilgili bildirimleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Kararda geçen;

a) Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,

b) Ciddi risk: Etkileri kısa vadede ortaya çıkmayanlar da dahil olmak üzere, yetkili kuruluşların ivedi müdahalesini gerektiren her türlü riski,

c) Denetim: Dış ticarete konu bir ürünün bu Karara, bu Karara dayalı teknik düzenlemelere veya genel ürün güvenliği gereklerine uygun olup olmadığının tespiti amacıyla yapılan faaliyeti,

ç) Güvenli ürün: Kullanım süresi içinde, normal kullanım koşullarında risk taşımayan veya kabul edilebilir ölçülerde risk taşıyan ve temel gerekler bakımından azami ölçüde koruma sağlayan ürünü,

d) İthalatçı: Bir ürünü yurt dışından getirerek piyasaya arz eden Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

e) İhracatçı: İhraç edeceği mala göre ilgili ihracatçı birlikleri genel sekreterliğine üye olan, vergi numarasına sahip gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişilik statüsü bulunmamakla birlikte yürürlükteki mevzuata istinaden hukuki tasarruf yapma yetkisi tanınan ortaklıkları,

f) Kalite (ticari): Bir ürünün veya hizmetin belli bir ihtiyacı karşılayabilme yeteneğini belirleyen standartları veya özellikleri zorunlu uygulamaya koyan teknik düzenlemelerde öngörülen asgari vasıfların tümünü,

g) Standart: Bir ulusal veya uluslararası standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün vasıflarını, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen uyulması ihtiyari düzenlemeyi,

ğ) Teknik düzenleme: Bir ürünün vasıflarını, işleme ve üretim yöntemlerini, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen ve uyulması zorunlu her türlü düzenlemeyi,

h) Yetkili kuruluş: Bir kanunla veya düzenleyici işlemle bir ürün veya ürün grubuna ilişkin mevzuatı hazırlamak veya yürütmekle veya bu ürünleri denetlemekle yetkili kılınan kamu kuruluşunu, ifade eder.

Yetki

MADDE 4 – (1) Bu Karar çerçevesinde;

a) Ürünlere ilişkin teknik mevzuatı dış ticarete uyarlamaya, diğer yetkili kuruluşlarla işbirliği halinde dış ticarete uygulamaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

b) Dış ticarete konu ürünlerin teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği gereklerine uygun olup olmadığına ilişkin denetim yapmaya ve yaptırmaya veya ilgili mevzuatın diğer bakanlık ve kuruluşlara verdiği yetkiler saklı kalmak üzere denetim yapacak kuruluşları belirlemeye,

c) İç piyasaya yönelik teknik düzenlemesi bulunmayan ürünlerin dış ticarete denetime esas olacak özelliklerini tespit etmeye veya ettirmeye ve bu özelliklere göre denetim yapmaya veya yaptırmaya,

ç) Türk standartlarından veya uluslararası standartlardan ihtiyaç duyulanları ihracatta veya ithalatta uygulamaya koymaya veya uygulamadan kaldırmaya ve bu standartlara göre denetim yapmaya veya yaptırmaya,

d) Standart dışı, atık, artık ve çevre yönünden risk taşıyan maddelerin ithaline ve ihracına ilişkin düzenlemeleri yapmaya,

e) Dış ticarete denetim yapan kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamaya,

f) İthalat ve ihracat denetimleri ile piyasa gözetimi ve denetimi arasında uyum, işbirliği ve bilgi akışını sağlamaya, buna ilişkin enformasyon altyapısını oluşturmaya, denetimlerle ilgili ulusal ve uluslararası bildirim sistemlerini kurmaya ve bildirimleri yapmaya, bu faaliyetler hakkında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla gerekli çalışmaları yapmaya ve raporlar hazırlamaya,

g) İhraç ürünlerine teknik engel uygulayan ülkelerin uygulamalarının kaldırılmasını teminen girişimde bulunmaya, görüşmeler yapmaya, uluslararası anlaşmalar çerçevesinde gerekli tedbirleri almaya, karşılıklı tanıma ve işbirliği anlaşmaları yapmaya,

ğ) İhraç tarım ürünlerinin alıcı ülke pazarlarının taleplerini karşılayacak nitelikte ihracını teminen bu ürünlerden gerekli görülenlerin çeşidini, yetiştirildikleri bölgenin özelliklerini ve ulaşım durumunu gözönüne alarak uygun kesim, toplama ve ihraç tarihlerini belirlemek üzere ilgililerden oluşan bir komisyon kurmaya,

h) İhracata konu tarım ve gıda ürünlerinin insan, hayvan veya bitki sağlığı ve yaşamı ile tüketicinin ve çevrenin korunması bakımından alıcı ülkede Türk mallarının itibarına veya ihracata zarar verdiğinin tespiti halinde ilgili kuruluşlarla müştereken tedbir almaya,

ı) Bu Karara dayalı teknik düzenlemelerde ve her aşamada denetimlerde değişiklik yapmaya ve önlem almaya, denetim hizmeti karşılığında alınacak ücretin taban ve tavanını ve ödeme usulünü belirlemeye, denetimlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeye, münhasıran Bakanlıkça yapılacak ve yaptırılacak denetimlerde numune alımına ve analiz için laboratuvarları yetkilendirmeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

i) Bu Karara dayalı teknik düzenlemelerde ve denetim işlemlerinde gerekli hallerde değişiklik yapmaya, izin vermeye, istisna getirmeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya,

j) Dış ticarete konu ürünlerle ilgili gözetim faaliyetlerinde bulunacak uluslararası gözetim şirketlerinin tabi olacakları şartları tespit etmeye,

k) Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması ekinde yer alan Ticarete Teknik Engeller Anlaşması yükümlülükleri ve Avrupa Birliği ile karşılıklı yükümlülükler kapsamında, teknik düzenlemeler ile denetime ilişkin mevzuat ve mevzuat değişikliklerinin Dünya Ticaret Örgütü Sekretaryasına ve Avrupa Komisyonuna bildirimini yapmaya,

l) İthal ürünlerin ciddi risk taşıdığıının veya mevzuatına uygun olmadığıının piyasa gözetimi ve denetimi veya diğer yollardan tespiti halinde gerektiğinde ithalatta denetim yapmaya veya yaptırmaya, bu ürünlerin ciddi zarara sebebiyet verdiği durumlarda üretici veya ihracatçı ülkeler nezdinde girişimde bulunmaya veya ihtiyaç halinde üretici veya ihracatçı ülkelerle işbirliği mekanizmaları kurmaya ve işletmeye,

Bakanlık yetkilidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Dış Ticarete Denetim, Sorumluluklar, Malların Serbest Dolaşımı, Bildirimler

Dış ticarete denetim

MADDE 5 – (1) Dış ticarete denetim çok taraflı ve ikili anlaşmalar, bu Karar, zorunlu standartlar dahil teknik düzenlemeler, bu Karara dayalı yönetmelikler, tebliğler, yazılı bildirimler ve talimatlar çerçevesinde ve risk analizi yöntemiyle yapılır.

İthalat denetimi

MADDE 6 – (1) İthalat denetiminde insan, hayvan veya bitki sağlığı ve yaşamı ile tüketicinin ve çevrenin korunması ve 11 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılan diğer kamu yararları esas alınır.

İthalat denetimi ile piyasa gözetimi ve denetiminde işbirliği

MADDE 7 – (1) Bakanlık, ithalat denetimi sırasında ciddi risk taşıdığı veya mevzuata uygun olmadığı tespit edilen ürünler hakkında piyasa gözetimi ve denetimi yapan kuruluşlara acilen bilgi verir.

(2) Piyasa gözetimi ve denetimi yapan kuruluşlar, ciddi risk taşıdığını veya mevzuata uygun olmadığını tespit ettikleri ürünler ile buna karşı aldıkları önlemler hakkında Bakanlık acilen bilgilendirir ve ithalatta önlem alınmasını talep edebilir.

(3) Bakanlık, ilgili Bakanlık ve kuruluşlarla bu maddede düzenlenen önlemlerin alınması ve gerektiğinde risk altındaki kişilerin ve kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla etkin ve hızlı işbirliği yapar.

İhracat denetimi

MADDE 8 – (1) İhracat denetiminde ticari kalite esas alınır ve insan, hayvan veya bitki sağlığı ve yaşamı, tüketicinin ve çevrenin korunması ile 11 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılan diğer kamu yararları gözetilir.

(2) İhracata konu tarım ve gıda ürünlerinin insan, hayvan veya bitki sağlığı ve yaşamı ile tüketicinin ve çevrenin korunması bakımından alıcı ülkede Türk mallarının itibarına veya ihracata zarar verdiğinin tespiti halinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığıyla işbirliği halinde belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ihracatta denetim yapılır.

İthalatçının sorumluluğu

MADDE 9 – (1) İthalatçı, ithal ettiği ürünlerin teknik düzenlemesine ve genel ürün güvenliği gereklerine uygun olmasından sorumludur. İthalatçının bu sorumluluğu, ürün piyasaya arz edildikten sonra da devam eder.

İhracatçının sorumluluğu

MADDE 10 – (1) İhracatçı, ihraç ettiği ürünlerin kaliteli, güvenli ve ihracatta tabi olacağı teknik düzenlemelerde öngörülen diğer hususlara uygun olmasından sorumludur.

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında malların serbest dolaşımı

MADDE 11 – (1) Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyinin 1/95 sayılı Kararı kapsamında olmak kaydıyla, Türkiye’de ve Avrupa Birliği’ne üye bir ülkede mevzuatına uygun olarak üretilmiş veya serbest dolaşıma girmiş bir ürünün ihracı, ithali veya transit geçişi engellenemez.

(2) Ancak, genel ahlak, kamu düzeni veya kamu güvenliği; insan, hayvan veya bitki sağlığının ve yaşamının korunması; sanatsal, tarihi veya arkeolojik değer taşıyan ulusal varlıkların veya sinai ya da ticari mülkiyetin korunması gerekçesiyle veya ulusal yargı organları veya Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından kamu yararı vasfı kabul görmüş, tüketicinin, çevrenin ve yol güvenliğinin korunması gibi diğer gerekçelerle malların ithaline, piyasaya arzına, hizmete sunulmasına, ihracına veya transitine yasaklama veya kısıtlama getirilebilir. Bu yasaklama veya kısıtlamalar, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticarete keyfi bir ayırım aracı veya örtülü bir kısıtlama aracı oluşturamaz.

Uygulama birliği ve bildirim yükümlülüğü

MADDE 12 – (1) Teknik düzenlemelerin ve denetimlerin dış ticarete koordinasyonu, takibi, bildirimi ve şeffaflığı için uygulama birliği ve yeknesaklık bu Karar çerçevesinde sağlanır. Yetkili kuruluşlar hazırladıkları teknik düzenlemeleri taslak

aşamasında iken görüşü alınmak üzere Bakanlığa (Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü) bildirir.

(2) Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması ekinde yer alan Ticarete Teknik Engeller Anlaşması taahhütlerinin ve Avrupa Birliği ile karşılıklı yükümlülüklerin gerektirdiği hallerde yetkili kuruluşlar hazırladıkları teknik mevzuat taslaklarını ilgili mevzuata uygun olarak Dünya Ticaret Örgütüne ve Avrupa Komisyonuna bildirilmek üzere Bakanlığa (Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü) iletir.

(3) 11 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kısıtlama ve yasaklamaların gerekçeleri, ilgili mevzuat ve Gümrük Birliğince öngörülen bildirim prosedürleri takip edilerek Avrupa Komisyonuna bildirilir.

(4) Yetkili kuruluşlar, Bakanlığın 4 üncü madde çerçevesindeki görevlerini etkin ve hızlı olarak yapmasına yardımcı olur ve bu amaçla ilgili enformasyon ve bildirim sistemlerine bilgilerin gizliliğine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla gerekli desteği sağlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Alınacak Önlemler ve Uygulanacak Müeyyideler

Alınacak önlemler

MADDE 13 – (1) Dış ticarete konu bir ürünün bu Karara ve bu Karara dayalı teknik düzenlemelere uygun olmadığına tespiti halinde, masrafları ithalatçıdan veya ihracatçıdan karşılanmak üzere, riskle orantılı olarak aşağıdaki önlemlerden biri veya birkaçı alınır:

a) Ürünün ithalatına veya ihracatına izin verilmemesi.

b) Bu Karara ve bu Karara dayalı teknik düzenlemelere uygunsuzluğun ithalatçı veya ihracatçı tarafından giderilmesinin mümkün olduğu hallerde bunu sağlamak için ithalatçının veya ihracatçının uyarılması.

c) Bu Karara ve bu Karara dayalı teknik düzenlemelere uygunsuzluğun giderilmediği veya bunun imkansız olduğu durumlarda, ürünün kısmen veya tamamen imhası veya işlevsiz hale getirilmesinin sağlanması.

(2) İhracata konu tarım ve gıda ürünlerinin 8 inci maddenin ikinci fıkrasına istinaden yapılacak denetiminde Türk mallarının itibarına veya ihracata zarar verdiği tespit edilen olumsuzluğun giderilmesi için ihracatçıya uyarıda bulunulur. Olumsuzluğun giderilememesi veya giderilmesinin mümkün olmaması halinde ürünün ihracatına izin verilmez.

Uygulanacak müeyyideler

MADDE 14 – (1) Bu Karara, bu Karara dayalı yönetmeliklere, tebliğlere, yazılı bildirimlere, talimatlara veya taahhütnamelere aykırı hareket edenler, sahte belge kullananlar ve belgelerde tahrifat yapanlar hakkında, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, fiilin ağırlığına göre ayrıca aşağıdaki müeyyidelerden biri veya birkaçı uygulanır:

a) Firmanın yazılı uyarılması.

b) Firmanın bu Karara istinaden yayımlanan mevzuatla tanınan muafiyetlerden sürelili veya süresiz men edilmesi.

c) Firmanın ithalatının veya ihracatının sürelili veya süresiz durdurulması.

ç) Uluslararası gözetim şirketlerinin faaliyetten sürelili veya süresiz men edilmesi veya statüsünün geri alınması.

d) Taahhütname alınan durumlarda, taahhütnamede belirtilen ürünün ihracat için FOB ve ithalat için CIF değerinin %60'ının, firmanın bağlı bulunduğu vergi dairesince ilgiliye tebliğ tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplanacak TL karşılığının, 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde vergi dairesince tahsil edilerek bütçeye gelir kaydedilmesi.

(2) Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentleri kapsamında uygulanacak müeyyideler Resmi Gazete'de yayımlanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 15 – (1) 7/9/2005 tarihli ve **2005/9454 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı** ile yürürlüğe konulan Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Rejimi Kararı yürürlükten kaldırılmıştır. İlgili mevzuatta 2005/9454 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına yapılan atıflar bu Karara yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Karar hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.